

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4176/2530

พระสุจริตสุตมาฯ กับพวกโจทก์ นางสาส์ สุจริตกุล กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 453, ป.พ.พ. มาตรา 1336, ป.พ.พ. มาตรา 1719,
พระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 14

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยที่ 1 ใช้ใบมอบอำนาจของ อ. ซึ่งเป็นใบมอบอำนาจปลอมโอนขายที่ดินของ อ. ให้จำเลยที่ 2 โดยอ. มิได้รู้เห็นยินยอม แล้วจำเลยที่ 2 นำที่ดินไปขายฝากแก่จำเลยที่ 3 ดังนี้ จำเลยที่ 2 ไม่ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินและย่อมไม่มีอำนาจที่จะนำไปขายฝากแก่จำเลยที่ 3 ได้ โจทก์ซึ่งเป็นทายาทและผู้จัดการมรดกของ อ. จึงมีสิทธิขอให้ศาลเพิกถอนการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินนั้นกลับคืนมาเป็นของ อ. ตามเดิมได้ โจทก์ฟ้องคดีต่อศาลแพ่ง ขอให้เพิกถอนนิติกรรมการโอนที่ดินซึ่งตั้งอยู่ในเขตศาลจังหวัดนครปฐม การที่ศาลแพ่งรับฟ้องรับคำให้การ ตลอดจนสืบพยานจนเสร็จการพิจารณาย่อมแสดงว่าศาลแพ่งยอมรับพิจารณาคดีนี้ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 14(4) แล้ว

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์ทั้งหกเป็นผู้จัดการมรดกของสมเด็จพระนางเจ้าอินทรศักดิศจี สมเด็จพระนางเจ้าอินทรศักดิศจีทรงเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดที่ 2196 เมื่อราวปลายปี พ.ศ. 2508 นายถวัลย์ สุจริตกุล ขอซื้อที่ดินจากพระองค์ท่านหลายแปลงและบอกว่ามีผู้ขอซื้ออีกหลายแปลง พระองค์ท่านทรงตกลงขายให้และทรงลงพระนามในหนังสือมอบอำนาจหลายฉบับที่ยังไม่ได้กรอกข้อความมอบให้นายถวัลย์ไปจัดการโดยเข้าพระทัยว่านายถวัลย์ใช้หนังสือมอบอำนาจหมดแล้ว ต่อมาปี พ.ศ. 2515 พระองค์ท่านทรงทราบว่าจำเลยที่ 1 ขายที่ดินโฉนดที่ 2196 ให้แก่จำเลยที่ 2 ไปโดยพระองค์ท่านไม่เคยทรงมอบอำนาจให้จำเลยที่ 1 ขายที่ดิน และจำเลยที่ 2 ขายฝากที่ดินให้จำเลยที่ 3 ไปแล้ว ทั้งนี้เพราะนายถวัลย์ใช้หนังสือมอบอำนาจที่พระองค์ท่านทรงลงพระนามให้ไม่หมด เมื่อนายถวัลย์ถึงแก่กรรมจำเลยที่ 1 สมคบกับจำเลยที่ 2 ปลอมหนังสือมอบอำนาจและโอนให้แก่จำเลยที่ 2 การโอนจึงเป็นโมฆะการจดทะเบียนขายฝากให้จำเลยที่ 3 ก็เป็นโมฆะไปด้วย ผู้จัดการมรดกและทายาทโดยธรรมของพระองค์ท่านมีสิทธิขอให้เพิกถอนเอาที่ดินคืนได้ ขอให้เพิกถอนการโอนที่ดินตามฟ้องระหว่างจำเลยที่ 1 กับจำเลยที่ 2 และการขายฝากระหว่างจำเลยที่ 2 กับจำเลยที่ 3 ให้ที่ดินกลับคืนมาอยู่ในพระนามสมเด็จพระนางเจ้าอินทรศักดิศจีตามเดิม หากจำเลยไม่จัดการให้ถือเอาคำพิพากษาของศาลแทนการแสดงเจตนาของจำเลยจำเลยที่ 1 ขาดนัยยื่นคำให้การและขาดนัดพิจารณาจำเลยที่ 2 ให้การว่าซื้อที่ดินมาโดยสุจริตด้วยการจัดการของนายถวัลย์ตัวแทนและผู้จัดการผลประโยชน์ของสมเด็จพระนางเจ้าอินทรศักดิศจี หากมีการปลอมหนังสือมอบอำนาจก็เกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของพระองค์ท่านที่ทรงลงพระนามในหนังสือมอบอำนาจโดยไม่กรอกข้อความมอบให้นายถวัลย์ไป จึงฟ้องเพิกถอนการโอนมิได้ จำเลยที่ 3 ให้การว่าที่ดินพิพาทตั้งอยู่ในเขตศาลจังหวัดนครปฐม โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลแพ่ง จำเลยที่ 3 มิได้สมคบกับจำเลยที่ 1 ที่ 2 ในการทำสัญญาขายฝาก และได้ประมาทเลินเล่อ แต่เห็นว่าจำเลยที่ 2 เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์จึงรับซื้อฝากที่ดินไว้จนหลุด

เป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยที่ 3 เหตุเกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของ สมเด็จพระนางเจ้าอินทรศักดิศจี ซึ่งทรงทราบได้ว่าได้มอบโฉนดที่ดินและหนังสือมอบอำนาจให้ผู้ใด ไป เมื่อนายถวัลย์ถึงแก่กรรมก็ได้ทรงประกาศยกเลิกเอกสารต่าง ๆ ที่ทรงลงพระนามไว้ศาลชั้นต้น พิพากษาให้จำเลยทั้งสามเพิกถอนการจดทะเบียนนิติกรรมโอนกรรมสิทธิ์ระหว่างจำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 2 กับนิติกรรมขายฝากระหว่างจำเลยที่ 2 และจำเลยที่ 3 ในโฉนดที่ดินพิพาทเลขที่ 2196 ตำบลกระพังโหม อำเภอกำแพงแสนจังหวัดนครปฐม ให้กลับคืนมาในนามของ สมเด็จพระนางเจ้าอินทรศักดิศจีพระวรราชชายาหากจำเลยทั้งสามเพิกเฉยก็ให้ถือเอา คำพิพากษานี้เป็นการแสดงเจตนาของจำเลยทั้งสาม สำหรับค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความ สมควรให้เป็นพับจำเลยที่ 3 อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ให้จำเลยที่ 3 ใช้ค่าทนายความชั้น อุทธรณ์ 5,000 บาทแทนโจทก์จำเลยที่ 3 ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า จำเลยที่ 3 ฎีกาว่า ที่พิพาทตั้งอยู่ในเขตศาลจังหวัดนครปฐมโจทก์ฟ้องคดีนี้ต่อศาลแพ่งโดยไม่ขออนุญาตก่อนเป็นการไม่ชอบนั้น ศาลฎีกาเห็นว่าคดีที่เกิดขึ้นนอกเขตของศาลแพ่งนั้น จะยื่นฟ้องต่อศาลแพ่งก็ได้แต่อยู่ในดุลพินิจ ของ ศาลแพ่งที่จะไม่ยอมรับพิจารณาพิพากษาคดีที่ยื่นฟ้องเช่นนั้นได้ ตาม พระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 14(4) การที่ศาลแพ่งรับฟ้อง รับคำให้การ ตลอดจนสืบพยานจน เสร็จการพิจารณาย่อมแสดงให้เห็นว่า ศาลแพ่งใช้ดุลพินิจยอมรับพิจารณาคดีนี้ตามบทกฎหมาย ดังกล่าวแล้วจำเลยที่ 3 ฎีกาข้อสุดท้ายว่าสมเด็จพระนางเจ้าอินทรศักดิศจี กระทำการด้วยความ ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ทรงลงพระนามในหนังสือมอบอำนาจที่ยังไม่ได้กรอกข้อความแล้ว ทรงมอบให้นายถวัลย์พร้อมกับโฉนดที่ดิน เมื่อนายถวัลย์ถึงแก่กรรมก็ได้ทรงเรียกคืนจากจำเลยที่ 1 แสดงว่าทรงรู้เห็นหรือมอบหมายให้จำเลยที่ 1 โอนที่ให้จำเลยที่ 2 ได้ จำเลยที่ 3 รับซื้อฝากที่ พิพาทโดยสุจริต เสียค่าตอบแทน จะอ้างความประมาทเลินเล่อของเจ้าของที่ดินเดิมมาเพิกถอน นิติกรรมระหว่างจำเลยที่ 2 กับจำเลยที่ 3 หาได้ไม่ ศาลฎีกาเห็นว่า จำเลยที่ 3 รับซื้อฝากที่พิพาท มาจากจำเลยที่ 2 จึงต้องพิเคราะห์ว่า จำเลยที่ 2 มีกรรมสิทธิ์ในที่พิพาทหรือไม่ ถ้าจำเลยที่ 2 ไม่ มีกรรมสิทธิ์ในที่พิพาทก็ไม่มีอำนาจจะนำที่พิพาทไปขายให้จำเลยที่ 3 ข้อเท็จจริงฟังได้ว่ามี การปลอมหนังสือมอบอำนาจ และจำเลยที่ 1 ได้นำหนังสือมอบอำนาจฉบับนี้ไปเป็นหลักฐานใน การจดทะเบียนขายที่พิพาทให้จำเลยที่ 2 ในราคา 280,000 บาท แต่ราคาประเมินของทางราชการ ที่พิพาทมีราคาประเมินประมาณ 540,000 บาท สูงกว่าราคาที่จำเลยที่ 1 ที่ 2 ซื้อขายกัน ทั้งยังได้ ความในช่วงนี้ พ.ศ. 2514 ซึ่งจำเลยที่ 2 อ้างว่าซื้อที่พิพาทมาจากสมเด็จพระนางเจ้าอินทรศักดิศจี นั้น ฐานะการเงินของจำเลยที่ 2 ไม่ดีธนาคารเริ่มจะทวงหนี้และไม่ยอมให้จำเลยที่ 2 เบิกเงินเกิน บัญชีอีก จึงไม่มีเหตุผลให้เชื่อว่าจำเลยที่ 2 ซื้อที่พิพาทและชำระเงินให้สมเด็จพระนางเจ้าอินทร ศักดิศจีและพระองค์ท่านทรงรู้เห็นยินยอมในการขายที่พิพาทแต่อย่างใด เมื่อข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่า พระองค์ท่านทรงขายที่พิพาทให้จำเลยที่ 2 จำเลยที่ 2 จึงไม่มีสิทธิใด ๆ ในที่พิพาทที่จะนำไป ขายฝากให้จำเลยที่ 3 โจทก์ซึ่งเป็นทายาทและเป็นผู้จัดการมรดกของสมเด็จพระนางเจ้าอินทรศักดิ ศจีจึงมีสิทธิขอให้ศาลเพิกถอนการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่พิพาทกลับคืนมาเป็นของพระองค์ ท่านตามเดิมพิพากษายืน

องค์คณะ

อำนวยการ เบล่งวิทยา · สุขชาติ จิระชาติ · เสรี แสงศิลป์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/>

